

Skyllbergs Bruk

– en kort historik

SKYLLBERGS BRUK GENOM ÅREN

1346 Den 11 augusti omtalas Skyllberg för första gången i historiska dokument då kung Magnus Eriksson donerar hyttor i Skyllberg, Rönne och Åmme till Riseberga kloster i Närke.

1616 En kronomasugn anläggs vid Esperud, nära den nuvarande herrgården i Skyllberg. Ytterligare hyttor, hammare och masugnar etableras i regionen under 1600-talets första hälft.

1646 Den 2 november utfärdar Bergskollegium för bruksidkare Louis Fineman privilegium för Långstorps stångjärnshammare, senare känd som Skyllbergs Bruk. Ägare till hammaren är då Finemans anförvant Louis De Geer. Familjen De Geer förblir ägare till Skyllbergs Bruk i fem generationer.

1775 Skyllbergs Bruk förvärvas av Olof Burén. Genom sina insatser för bruksrörelse och lanthushållning adlas Burén 1791 och antar då namnet Burenstam. Bruket expanderar kraftigt under hans tid. Skyllbergs Bruk ägs av familjen Burenstam i ytterligare två generationer.

1869 Kårbergs Bruk, med mark gränsande till Skyllbergs Bruk, förvärvas. Köpet tryggade även regleringen av vatten från Östersjön för valsverket i Skyllberg.

1874 Ivan Svensson från Lindesberg anställs av kapten Axel Burenstam som yngste bokhållare på bruket, endast 16 år gammal.

1876 Skyllbergs Bruks AB bildas med kapten Axel Burenstam som innehavare av aktiemajoriteten.

1878 Ivan Svensson avancerar till förste bokhållare. Stora investeringar görs i järnmanufakturverket i Kårberg under de följande årtiondena. Askersund-Skyllberg-Lerbäcks Järnväg börjar byggas.

1879 Skönnarbo egendom i Östergötland förvärvas omfattande cirka 3.000 hektar mark.

1888 Ivan och hans yngre bror grosshandlaren Gustaf Svensson förvärvar aktiemajoriteten i bruket. Bruket förvärvar i sin tur Mariedamms egendom. Brukets areal utökas genom detta med cirka 7.000 hektar.

1894 Ivan Svensson blir brukets disponent och förblir det till sin död, 1918. Han blev även en betrodd och aktad politiker med ansvarsfyllda uppdrag både lokalt och som riksdagsman.

1903 Skogaholms Bruk köps och markarealen utökas med cirka 10.000 hektar.

1928 Ivan Svensson d.y. tillträder posten som brukets disponent.

1930–33 Landets ekonomiska kris påverkar bruket, vilket leder till nedläggning av masugn, smältverk och varmvalsverk. Verksamheten koncentreras främst till skogsbruk med sågverksrörelse i Rönneshytta samt till Kårbergs järnmanufakturverk.

1931 Skogaholms Herrgård återinvigs på Skansen i Stockholm av Prins Eugen. Herrgården donerades två år tidigare av Skyllbergs Bruks AB för att monteras ned och flyttas.

1946 Vid 600-årsjubiléet uppgår bolagets totala markinnehav till 30.000 hektar, varav cirka 26.000 hektar är produktiv skogsmark. Här finns cirka 100 arrendegårdar och 365 torpställen. Bruket sysselsätter 30 tjänstemän och 700 arbetare.

1966 Större delen av skogsinnehavet säljs och ägandet koncentreras till bruksdisponent Ivan Svensson och hans fyra barn Ivan, Anita, Gustaf och Erik. Verksamheten i Kårbergs manufakturverk utökas och utgör därefter kärnan i Skyllbergs Bruk.

1978 Gustaf Svensson efterträder sin far som verkställande direktör, en befattning som han då innehaft i 50 år.

1979 Omfattande förnyelseinvesteringar påbörjas i bolagets elkraftnät. De fyra vattenkraftstationerna renoveras under kommande år.

1982 Byggmaterialgrossisten Nils Ahlgren AB i Stockholm och Norrköping förvärvas. Företaget är bland annat en viktig försäljningskanal för brukets spikprodukter.

1984 Gustaf Svensson köper större delen av sina systkons ägarandel och blir ägare till 80 % av aktierna i Skyllbergs Bruk.

1989 Stora investeringar görs i avdelningen Kraftsmide. Samtidigt flyttas verksamheten från Skyllberg till Kårberg.

1996 Ytterligare omfattande investeringar görs för en utökad verksamhet inom Kraftsmide, senare namnändrad till Robotsvets.

1996 Brukets 650-åriga verksamhet inom järnhanteringen uppmärksammas med ett flertal jubileumsaktiviteter.

1996 Degerfors Förzinknings AB (Defab) förvärvas efter att i många år ha varit en viktig underleverantör av varmförzinknings-tjänster.

1999 Avdelningarna Tråd, Spik och Robotsvets överförs till ett nytt helägt dotterbolag: Skyllberg Industri AB.

2005 Gustaf Svensson köper resterande aktier och bli ensam ägare till Skyllbergs Bruks AB med dotterbolag.

2005 Ivan Svensson anställs som säljare och därefter som försäljningschef inom avdelningen Robotsvets. Därmed blir den fjärde generationen av familjen representerad i företaget. Senare har även Ivans syster Helena Johansson tillträtt som kvalitetschef i koncernen.

2006 Spik tillverkningen moderniseras och flyttas till en nyrenoverad industrilokal i Kårberg.

2007 Förvärv av spikbandningsföretaget Kapro i Karlskoga AB. Verksamheten flyttas till Kårberg och företaget fusioneras med Skyllberg Industri AB.

2007 En flispanna invigs i Skyllberg. Från den egna skogen hämtas torr- och rötved, som flisas till bränsle. Pannan förser ett tjugotal byggnader i Skyllberg med miljövänlig värme.

2010 Beslut har fattats att under 2010 investera i ytterligare en fliseldad panna. Den kommer främst att försörja industrianläggningarna i Kårberg med värme.

SKYLLBERGS BRUK IDAG

Skyllbergs Bruks AB har en historisk bakgrund i att bedriva verksamhet inom skilda områden. De olika verksamhetsgrenarna med sina respektive produkttyper har olika konjunkturmönster och är riktade till skilda kundkategorier, vilket innebär en värdefull riskspridning.

I industrianläggningarna i Kårberg, tre km från Skyllberg, finns två av verksamheterna. Dessa är sedan år 1999 placerade i ett separat aktiebolag, Skyllberg Industri AB.

Tråddragning och spik tillverkning har en lång tradition i Kårberg. Här tillverkas även bandad spik för spikpistoler, samt platt- och profilvalsad tråd. Volymtillväxten de senaste åren har dock skett inom avdelningen Robotsvets. Här tillverkas kraftlednings- och banverksmateriel samt detaljer till verkstadsindustrin.

En tredje verksamhetsgren består av elkraftproduktion och eldistribution till kunder inom Askersunds och Hallsbergs kommuner.

Brukets skogs- och jordbruksarealer omfattar cirka 1.600 hektar. Skogen sköts i egen regi medan lantbruket sedan en längre tid är utarrenderat.

I bostadsförvaltningen ingår ett femtiotal lägenheter i flerfamiljshus, villor och torpställen.

Verksamheterna i Skyllberg och Kårberg sysselsätter totalt 80 personer.

Dotterbolaget Nils Ahlgren AB med kontor och lager i Jordbro i södra Stockholm verkar i hela landet. Företaget bedriver grossistrelse med produkter som skruv, byggbeslag, nät, stängsel och är dessutom en viktig försäljningskanal för brukets spikprodukter. Nils Ahlgren AB har 20 anställda.

Dotterbolaget Degerfors Förzinknings AB, Defab, med varmförzinkningsverksamhet i Degerfors har 35 anställda. Av omsättningen går 40 % till moderbolaget medan 60 % går till externa kunder.

SKYLLBERGS BRUKS AB

694 99 Skyllberg
www.skylbergbruk.se
Tel 0583-403 00
Fax 0583-402 25

